

ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ.

વિષય : તત્ત્વજ્ઞાન

સમગ્ર બી.એ. અભ્યાસ(૬ સેમિસ્ટર)નો અભ્યાસક્રમ

પ્રથમ વર્ષ બી. એ. સેમિસ્ટર ૧ અને ૨ (કોર, ઇલેક્ટીવ, અને ઇલેક્ટીવ – ૨)

૧૦૧ તર્કશાસ્ત્ર

૧૦૨ તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા

૧૦૧ (ઇલે.-૨) નિગમનલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર

૧૧૧ તર્કશાસ્ત્ર

૧૧૨ તત્ત્વજ્ઞાનના કેટલાક સિદ્ધાંતો

૧૧૧ (ઇલે.-૨) વ્યાપ્તિલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર

દ્વિતીય વર્ષ બી. એ. સેમિસ્ટર – ૩ અને ૪ (કોર અને ઇલેક્ટીવ)

૨૦૧ ન્યાયદર્શન અને વૈશેષિક દર્શન

૨૦૨ ગ્રીક તત્ત્વચિંતન – પૂર્વાર્ધ

૨૦૩ નીતિશાસ્ત્ર

૨૧૧ સાંખ્યદર્શન અને યોગદર્શન

૨૧૨ ગ્રીક તત્ત્વચિંતન – ઉત્તરાર્ધ

૨૧૩ તર્કશાસ્ત્ર અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ

તૃતીય વર્ષ બી. એ. સેમિસ્ટર – ૫ અને ૬ (ઓલ કોર)

૩૦૧ પ્લેટોનું રિપબ્લિક

૩૦૨ પૂર્વમીમાંસા દર્શન

૩૦૩ ભારતીય મનોવિજ્ઞાન

૩૦૪ વ્યવહારવાદ અને વાસ્તવવાદ

૩૦૫ સામાજિક તત્ત્વચિંતન

૩૧૧ નવ્યન્યાય દર્શન

૩૧૨ ચાર્વાક દર્શન

૩૧૩ કેળવણીનું તત્ત્વજ્ઞાન

૩૧૪ તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ અને અસ્તિત્વવાદ

૩૧૫ રાજકીય તત્ત્વજ્ઞાન

તૃતીય વર્ષ બી. એ. સેમિસ્ટર – ૫ અને ૬. વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્રો

૩૦૩ સૌંદર્યશાસ્ત્ર

૩૦૪ ગાંધીજીનું તત્ત્વજ્ઞાન

૩૦૫ જગતના મુખ્ય ધર્મોના તાત્ત્વક સિદ્ધાંતો

૩૧૩ આચાર્યોનું તત્ત્વજ્ઞાન

૩૧૪ નિકોમિકેનીયન નીતિશાસ્ત્ર

૩૧૫ જગતના મુખ્ય ધર્મોના નૈતિક સિદ્ધાંત

Gujarat University
Subject : Philosophy
Syllabus of All B.A. Course (Six Semesters)

F.Y.B.A. Semester – 1 and 2 (Core, Elective and Elective – 2)

101 Logic	211 Logic
102 Outline of Philosophy	212 Some Doctines of Philosophy
101 (Elect.-2) Deductive Logic	211 (Elect.-2) Inductive Logic

S.Y.B.A. Semester – 3 and 4 (Core and Elective)

201 Nyaya and Vaisheshik Philosophy	211 Samkhya and Yoga Philosphy
202 Greek Philosophy -	212 Greek Philosophy –
203 Ethics	213 Logic and Scientific Method

T.Y.B.A. Semester – 5 And 6 (All Core)

301 Plato's Republic	311 Navya Nyaya Philosophy
302 Purva Mimansa Philosophy	312 Charvak Philosophy
303 Indian Psychology	313 Philosophy of Educaiton
304 Pragmatism and Realism	314 Logical Positivism and Existentialism
305 Social Philosophy	315 Political Philosophy

T.Y.B.A Semester – 5 and 6. Optional Papers

303 Aesthetics	313 Philosophy of Acharyas
304 Philosophy of M. K. Gandhi	314 Nicomecean Ethics
305 Philosophical Principles of Major World Religions	315 Ethical Principles of Major World Religions

-----

સેમિસ્ટર – ૧ કોર અને ઇલેક્ટીવ ૧૦૧ તર્કશાસ્ત્ર - ૧

એકમ ૧

૧. તર્કશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા
૨. અનુમાનનું બંધારણ
૩. અનુમાનના પ્રકારો : નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તિલક્ષી અનુમાનો
૪. સત્યતા અને પ્રામાણ્ય
૫. ભાષાનાં કાર્યો અને તેમનું મિશ્રણ

એકમ ૨

૧. લક્ષણનું બંધારણ
૨. લક્ષણના હેતુઓ
૩. લક્ષણના પ્રકારો
૪. અર્થના પ્રકારો
૫. પદના વસ્તુનિર્દેશ અને ગુણનિર્દેશ વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ ૩

૧. લક્ષણ આપવાની રીતો - પ્રસ્તાવના
૨. વસ્તુનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો અને તેમની સમીક્ષા
૩. ગુણનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો અને તેમની સમીક્ષા
૪. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતું લક્ષણ
૫. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતા લક્ષણના નિયમો

એકમ ૪

૧. ન્યાયદર્શન મુજબ જ્ઞાનનું વર્ગીકરણ
૨. પરત:પ્રામાણ્યવાદ
૩. ભારતીય અનુમાનના પ્રકારો : (૧) સ્વાર્થાનુમાન – પરાર્થાનુમાન
(૨) કેવલાન્વયી – કેવલવ્યતિરેકી – અન્વયવ્યતિરેકી
(૩) પૂર્વવત્ – શેષવત્ – સામાન્યતોદૃષ્ટ
૪. હેત્વાભાસ (તર્કદોષો)

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૪. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૫. Logic and Philosophy, Kahane Howard

સેમિસ્ટર – ૧ કોર અને ઇલેક્ટીવ ૧૦૨ તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા

એકમ ૧

૧. પાશ્ચાત્ય દૃષ્ટિબિંદુથી તત્ત્વજ્ઞાનની વ્યાખ્યા
૨. ભારતીય દૃષ્ટિબિંદુથી "દર્શન"ની વ્યાખ્યા
૩. તત્ત્વજ્ઞાનની વિવિધ મુખ્ય શાખાઓનો પરિચય :
તત્ત્વમીમાંસા, જ્ઞાનમીમાંસા, સૃષ્ટિમીમાંસા, નીતિમીમાંસા, તર્કમીમાંસા, સમાજમીમાંસા,
રાજ્યમીમાંસા, ધર્મમીમાંસા, કેળવણીમીમાંસા.

એકમ ૨

૧. વિજ્ઞાન અને ધર્મનો તત્ત્વજ્ઞાનના સંદર્ભમાં પરિચય
૨. તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાન વચ્ચેનું સામ્ય
૩. તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાન વચ્ચેનો ભેદ
૪. તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ
૫. તત્ત્વજ્ઞાન અને ધર્મ વચ્ચેનો ભેદ
૬. તત્ત્વજ્ઞાન અને ધર્મ વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ ૩

૧. મનનું સ્વરૂપ
૨. શરીર-મન સંબંધની સમસ્યા
૩. અનિષ્ટની સમસ્યા
૪. અનિષ્ટની સમસ્યાના શક્ય ઉકેલો

એકમ ૪

૧. ભારતીય દર્શનોનો પરિચય
૨. ભારતીય દર્શનોનું વર્ગીકરણ : આસ્તિક અને નાસ્તિક દર્શન
૩. ભારતીય દર્શનોની સામાન્ય લાક્ષણિકતાઓ
૪. ભારતીય દર્શનોની તત્ત્વમીમાંસા અને જ્ઞાનમીમાંસાનો સંક્ષિપ્ત પરિચય

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને ડૉ. મુકુન્દ કોટેચા
૨. સામાન્ય દર્શન, જોશી અને ઉપાધ્યાય
૩. તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય, ડૉ. કિશોર દવે
૪. Living issues in philosophy, Titus H.H.
૫. The principles of philosophy, Bhattacharya H.M.
૬. An introduction to philosophy, Brightman
૭. Philosophy, A.C.Crayling.

સેમિસ્ટર – ૧ ઈલેક્ટીવ(૨) ૧૦૧ નિગમનલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર

એકમ ૧

૧. તર્કશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા
૨. અનુમાનનું બંધારણ
૩. અનુમાનના પ્રકારો : નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તિલક્ષી અનુમાનો
૪. સત્યતા અને પ્રમાણ્ય

એકમ ૨

૧. નિરૂપાધિક વિધાનનું બંધારણ
૨. ચાર પ્રકારના નિરૂપાધિક વિધાનો
૩. નિરૂપાધિક સંવિધાનનું લક્ષણ
૪. નિરૂપાધિક સંવિધાનના ભેદ અને આકૃતિઓ
૫. નિરૂપાધિક સંવિધાનના પ્રમાણ્યના નિયમો અને ભંગથી થતા દોષો

એકમ ૩

૧. વૈકલ્પિક સંવિધાન
૨. શુદ્ધ સોપાધિક સંવિધાન
૩. મિશ્ર સોપાધિક સંવિધાન
૪. દ્વિધાનુમાનનું લક્ષણ અને તેના પ્રકારો
૫. દ્વિધાનુમાનના ખંડનની રીતો

એકમ ૪

૧. સાદા વિધાનોનું સ્વરૂપ
૨. સાદા વિધાનોના પ્રકારો
૩. સંયુક્ત વિધાનોનું સ્વરૂપ
૪. સંયુક્ત વિધાનોના પ્રકારો
૫. સાદા અને સંયુક્ત વિધાનોની પ્રાતીક રજૂઆત

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૪. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૫. Logic and Philosophy, Kahane Howard

સેમિસ્ટર – ૨ કોર અને ઇલેક્ટીવ ૧૧૧ તર્કશાસ્ત્ર - ૨

એકમ ૧

૧. વિધાન અને વાક્ય વચ્ચેનો ભેદ
૨. નિરૂપાધિક વિધાનનું બંધારણ
૩. વિધાનના વિરોધનો ચોરસ
૪. ચાર પ્રકારના નિરૂપાધિક વિધાનો
૫. નિરૂપાધિક વિધાનના પદોની વ્યાપ્તિ

એકમ ૨

૧. નિરૂપાધિક સંવિધાનનું લક્ષણ
૨. નિરૂપાધિક સંવિધાનના પદો અને વિધાનો
૩. નિરૂપાધિક સંવિધાનના ભેદ અને આકૃતિઓ
૪. નિરૂપાધિક સંવિધાનનું પ્રમાણભૂત અને અપ્રમાણભૂત રૂપ
૫. નિરૂપાધિક સંવિધાનના પ્રમાણ્યના નિયમો અને ભંગથી થતા દોષો

એકમ ૩

૧. નિરૂપાધિક વિધાનોની વેન આકૃતિ દ્વારા રજૂઆત
૨. વેન આકૃતિ દ્વારા નિરૂપાધિક સંવિધાનના પ્રમાણ્યની તપાસ

એકમ ૪

૧. વૈકલ્પિક સંવિધાન
૨. શુદ્ધ સોપાધિક સંવિધાન
૩. મિશ્ર સોપાધિક સંવિધાન
૪. દ્વિધાનુમાનનું લક્ષણ અને તેના પ્રકારો
૫. દ્વિધાનુમાનના ખંડનની રીતો

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૪. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૫. Logic and Philosophy, Kahane Howard

સેમિસ્ટર – ૨ કોર અને ઇલેક્ટીવ ૧૧૨ તત્ત્વજ્ઞાનના કેટલાક સિદ્ધાંતો

એકમ ૧

૧. અનુભવવાદ – બુદ્ધિવાદનો પરિચય
૨. બુદ્ધિવાદની સમજૂતી
૩. અનુભવવાદની સમજૂતી
૪. અનુભવવાદ – બુદ્ધિવાદની તુલના

એકમ ૨

૧. વિચારવાદ – વાસ્તવવાદનો પરિચય
૨. મુખ્ય વિચારવાદી સિદ્ધાંતો
૩. વાસ્તવવાદી ચિંતક મૂરે કરેલું વિચારવાદનું ખંડન
૪. વાસ્તવવાદના પ્રકારો અને તેની સમીક્ષા

એકમ ૩

૧. યંત્રવાદ અને હેતુવાદનો પરિચય
૨. યંત્રવાદ સામેના અસંતોષનાં કારણો
૩. હેતુવાદના સમર્થનની દલીલો
૪. હેતુવાદ સામે રજૂ કરવામાં આવતી મૂશ્કેલીઓ અને તેના શક્ય ઉત્તરો

એકમ ૪

૧. ઉત્ક્રાંતિવાદનો પરિચય
૨. ડાર્વિનનો ઉત્ક્રાંતિવાદ તથા તેની સમીક્ષા
૩. લામાર્કનો ઉત્ક્રાંતિવાદ તથા તેની સમીક્ષા
૪. ઉત્ક્રાંતિવાદના તાત્વિક ફલિતાર્થો

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને ડૉ. મુકુન્દ કોટેયા
૨. સામાન્ય દર્શન, જોશી અને ઉપાધ્યાય
૩. તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય, ડૉ. કિશોર દવે
૪. Living issues in philosophy, Titus H.H.
૫. The principles of philosophy, Bhattacharya H.M.
૬. An introduction to philosophy, Brightman
૭. Philosophy, A.C.Crayling.

સેમિસ્ટર – ૨ ઇલેક્ટીવ(૨) ૧૧૧ વ્યાપ્તિલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર

એકમ ૧

૧. ભાષાનાં કાર્યો અને તેમનું મિશ્રણ
૨. તર્કદોષોની વ્યાખ્યા અને તેમનું વર્ગીકરણ
૩. પ્રસ્તુતતાને લગતા તર્કદોષો
૪. સંદિગ્ધતાને લગતા તર્કદોષો

એકમ ૨

૧. લક્ષણનું બંધારણ
૨. લક્ષણના હેતુઓ
૩. લક્ષણના પ્રકારો
૪. અર્થના પ્રકારો
૫. પદના વસ્તુનિર્દેશ અને ગુણનિર્દેશ વચ્ચેનો સંબંધ

એકમ ૩

૧. લક્ષણ આપવાની રીતો - પ્રસ્તાવના
૨. વસ્તુનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો અને તેમની સમીક્ષા
૩. ગુણનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો અને તેમની સમીક્ષા
૪. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતા લક્ષણનું સ્વરૂપ
૫. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતા લક્ષણના નિયમો

એકમ ૪

૧. વ્યાપ્તિકરણનું લક્ષણ અને તેના તાત્ત્વિક આધારો
૨. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિના સોપાનો
૩. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ
૪. માત્ર ગણનામૂલક વ્યાપ્તિની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ
૫. સાદૃશ્યતર્કની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૪. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૫. Logic and Philosophy, Kahane Howard

Semester – 1 Core and Elective 101 Logic-1

Unit 1

1. Definition of Logic
2. Structure of Argument
3. Types of Argument
4. Truth and Validity
5. Functions of Language and their Mixture

Unit 2

1. Structure of Definition
2. Purposes of Definition
3. Types of Definition
4. Types of Meaning
5. Relation between Denotative and Connotative meaning of the Term

Unit 3

1. Methods of giving Definition – An Introduction
2. Denotative Meaning and its Criticism
3. Connotative Meaning and its Criticism
4. Definition by Genus and Differentia
5. Rules of Definition by Genus and Differentia

Unit 4

1. Classification of Knowledge given by Nyaya system of Philosophy
2. Parath Pramanyavada
3. Concept of Anumana (argument) in a Nyaya system of Philosophy
4. Types of Anumana – (i) Svarthanumanaatireki – Pararthanunama (ii) Kevalanvayi – Kevalvyatireki – Anvayavyatireki (iii) Purvavat – Sheshavat – Samanyatodrishta
5. Hetvabasa (Fallacies)

Reference Books

1. અવગ્ચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જી.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
5. Logic and Philosophy, Kahane Howard

Semester – 1 Core and Elective 102 Introduction to Philosophy

Unit 1

1. Definition of Philosophy – Western point of view
2. Definition of ‘Darshana’ – Indian point of view
3. Introduction to different main branches of philosophy :
Metaphysics, Epistemology, Cosmology, Ethics, Logic, Social Philosophy,
Political Philosophy, Philosophy of Religion, Philosophy of Education.

Unit 2

1. Introduction to Science and Religion with reference to Philosophy
2. Similarities between Philosophy and Science
3. Difference between Philosophy and Science
4. Relation between Philosophy and Science
5. Difference between Philosophy and Religion
6. Relation between Philosophy and Religion

Unit 3

1. Nature of Mind
2. Problem of Mind-body Relation
3. Problem of Evil
4. Possible answer to the Problem of Evil

Unit 4

1. Introduction to Indian Systems of Philosophy
2. Classification of Indian Systems of Philosophy : Astic and Nastic Darshana
3. Common Characteristics of Indian Systems of Philosophy
4. Brief Introduction to Metaphysical and Epistemological Principles of Indian Systems of Philosophy.

Reference Books

1. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને ડૉ. મુકુન્દ કોટેયા
2. સામાન્ય દર્શન, જોશી અને ઉપાધ્યાય
3. તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય, ડૉ. કિશોર દવે
4. Living issues in philosophy, Titus H.H.
5. The principles of philosophy, Bhattacharya H.M.
6. An introduction to philosophy, Brightman
7. Philosophy, A.C.Crayling.

Semester – 1 Elective(2) 101 Deductive Logic

Unit 1

1. Definition of Logic
2. Structure of Argument
3. Types of Argument
4. Truth and Validity
5. Functions of Language and their Mixture

Unit 2

1. Structure of Categorical Proposition
2. Four Types of Categorical Proposition
3. Definition of Categorical Syllogism
4. Figure and Modes of Categorical Syllogism
5. Rules of Valid Categorical Syllogism and fallacies by breaking that rules

Unit 3

1. Disjunctive Syllogism
2. Pure Hypothetical Syllogism
3. Mixed Hypothetical Syllogism
4. Definition and Types of Dilemma
5. Methods of Refutation of Dilemma

Unit 4

1. Nature of Simple Proposition
2. Types of Simple Proposition
3. Nature of Compound Proposition
4. Types of Compound Proposition
5. Symbolization of Simple and Compound Proposition

Reference Books

1. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
5. Logic and Philosophy, Kahane Howard

Semester – 2 Core and Elective 111 Logic-2

Unit 1

1. Difference between Proposition and Sentence
2. Structure of Categorical Proposition
3. Concept of Classes and Categorical Proposition
4. Four Types of Categorical Proposition
5. Distribution of the terms in Categorical Proposition
6. Conversion of Proposition into Standard form of Categorical Proposition

Unit 2

1. Definition of Categorical Syllogism
2. Terms and Propositions of Categorical Syllogism
3. Figure and Modes of Categorical Syllogism
4. Valid and Invalid Form of Categorical Syllogism
5. Rules of Valid Categorical Syllogism and fallacies by breaking that rules

Unit 3

1. Vann Diagram Presentation of Categorical Proposition
2. Judging validity of Categorical Syllogism through Vann Diagram

Unit 4

1. Disjunctive Syllogism
2. Pure Hypothetical Syllogism
3. Mixed Hypothetical Syllogism
4. Definition and Types of Dilemma
5. Methods of Refutation of Dilemma

Reference Books

1. અવર્થીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જે.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
5. Logic and Philosophy, Kahane Howard

Semester – 2 Core and Elective 112 Some Doctrines of Philosophy

Unit 1

1. Introduction to Empiricism and Rationalism
2. Explanation of Rationalism
3. Explanation of Empiricism
4. Comparison of Empiricism and Rationalism

Unit 2

1. Introduction to Idealism and Realism
2. Basic Doctrines of Idealism
3. Refutation of Idealism by Realist philosopher Moor
4. Types of Realism and its Criticism

Unit 3

1. Introduction to Mechanism and Teleology
2. Reasons Against Mechanism
3. Arguments for Teleology
4. Problems put against Teleology and its possible answers

Unit 4

1. Introduction to Evolution
2. Evolutionary Theory of Darwin and its criticism
3. Evolutionary Theory of Lamark and its criticism
4. Philosophical Principles of Evolution

Reference Books

1. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક અને ડૉ. મુકુન્દ કોટેચા
2. સામાન્ય દર્શન, જોશી અને ઉપાધ્યાય
3. તત્ત્વજ્ઞાન પરિચય, ડૉ. કિશોર દવે
4. Living issues in philosophy, Titus H.H.
5. The principles of philosophy, Bhattacharya H.M.
6. An introduction to philosophy, Brightman
7. Philosophy, A.C.Crayling.

Semester – 2 Elective (2) 111 Inductive Logic

Unit 1

1. Functions of Language and their Mixture
2. Definition and Classification of Fallacies
3. Fallacies of Relevance
4. Fallacies of Ambiguity

Unit 2

1. Structure of Definition
2. Purposes of Definition
3. Types of Definition
4. Types of Meaning
5. Relation between Denotative and Connotative meaning of the Term

Unit 3

1. Methods of giving Definition – An Introduction
2. Denotative Meaning and its Criticism
3. Connotative Meaning and its Criticism
4. Nature of Definition by Genus and Differentia
5. Rules of Definition by Genus and Differentia

Unit 4

1. Characteristics of Induction and its Philosophical Basis
2. Steps of Scientific Induction
3. General and Specific Characteristics of Scientific Induction
4. General and Specific Characteristics of Simple Innumeration
5. General and Specific Characteristics of Analogy

Reference Books

1. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. જી.એ.યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
5. Logic and Philosophy, Kahane Howard

સેમિસ્ટર – ૩ કોર અને ઇલેક્ટીવ ૨૦૧ ન્યાય અને વૈશેષિક દર્શન

એકમ ૧

૧. ન્યાયદર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
૨. ન્યાયદર્શનમાં સ્વીકારેલા સોળ પદાર્થો
૩. જ્ઞાનની વ્યાખ્યા અને વર્ગીકરણ

એકમ ૨

૧. યથાર્થ જ્ઞાનના પ્રકારો (પ્રત્યક્ષ, અનુમાન, ઉપમાન અને શબ્દ)
૨. અયથાર્થ જ્ઞાનના પ્રકારો (સંશય, તર્ક, વિપર્યય અને સ્મૃતિ)

એકમ ૩

૧. આત્માનું સ્વરૂપ અને તેના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ
૨. ઇશ્વરનું સ્વરૂપ અને તેના અસ્તિત્વની વિવિધ સાબિતીઓ

એકમ ૪

૧. વૈશેષિક દર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
  ૨. અસ્તકાર્યવાદ
  ૩. વૈશેષિક દર્શને સ્વીકારેલા સાત પદાર્થો
-

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. ન્યાય વૈશેષિક, નગીન જી. શાહ
૨. ભારતીય દર્શનો, સી.વી.રાવલ
૩. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા, અનુ. ડૉ. ઈન્દુકલા ઝવેરી
૪. હિન્દુ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ, ન.દે.મહેતા
૫. ભારતીય દર્શન કા ઇતિહાસ, જયદેવ વેદાલંકાર
૬. ભારતીય દર્શન, જદુનાથ સિન્હા
૭. ભારતીય દર્શન - આલોચન ઓર અનુશીલન, ચન્દ્રધર શર્મા
૮. Introduction to Indian Philosophy, Datta and Chaterjee
૯. Outlines of Indian Philosophy, Hiriyanna
૧૦. Indian Philosophy, S.Rashakrishnan
૧૧. Indian Philosophy, Chandradhar Sharma

સેમિસ્ટર – ૩ કોર અને ઈલેક્ટીવ ૨૦૨ ગ્રીક તત્ત્વચિંતન - પૂર્વાર્ધ

એકમ ૧

૧. ગ્રીક તત્ત્વચિંતનની પૂર્વભૂમિકા
૨. માયલેશિયન સંપ્રદાય
૩. પાયથાગોરિયન સંપ્રદાય

એકમ ૨

૧. હેરાક્લિટસનો પરિવર્તનવાદ
૨. એલિયાટિક સંપ્રદાય
૩. એમ્પેડોકલીઝ અને એનેક્ઝેગરેસ

એકમ ૩

૧. ગ્રીક પરમાણુવાદીઓ
૨. સોફિસ્ટો
૩. સોક્રેટીસ

એકમ ૪

૧. મેગેરિયન સંપ્રદાય
  ૨. સિનિક સંપ્રદાય
  ૩. સાયરેનેક સંપ્રદાય
-

संदर्भ ग्रंथो

१. पाश्चात्य दर्शननो सरण ँतलडलस, अनु. डो. जे. अे. यलशलक
२. पाश्चात्य दर्शन, जेड.वी.कोडरल
३. ग्रीक तत्त्वचलतन – डूरवलध, उ. आ. यलशलक
- ॡ. पाश्चात्य दर्शन कल इतलहलस, डो. दयलकृषण
५. पाश्चात्य दर्शन कल समीकुषलतुडक वलशुलेषण, डी.आर.कलटव
६. दर्शनशलसुतुर कल डरलकय, कुरुओरु थुडस वुलडुट डेटुरलक
७. A Student History of Philosophy, A.K.Rogers
- ॢ. Story of Philosophy, Will Durant
- ॣ. The History of Western Philosophy, Bertrand Russell

સેમિસ્ટર – ૩ કોર ૨૦૩ નીતિશાસ્ત્ર

એકમ ૧

૧. નીતિશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ
૨. નૈતિક વિકાસની કક્ષાઓ
૩. નૈતિક નિર્ણયનું સ્વરૂપ અને તેનો કર્તા

એકમ ૨

૧. સુખવાદના પ્રકારો
૨. મિલ અને બેન્થામનો ઉપયોગિતાવાદ
૩. કેન્ટની નીતિમીમાંસા

એકમ ૩

૧. સજ્જના સિદ્ધાંતો
૨. નિયતિવાદ
૩. સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્ય

એકમ ૪

૧. નીતિશાસ્ત્રની ગૃહિત માન્યતાઓ
૨. ગ્રીન અને બ્રેડલેનો આત્મસાક્ષાત્કારવાદ
૩. પ્લેટો અને અરિસ્ટોટલનો આત્મસાક્ષાત્કારવાદ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
૨. નીતિશાસ્ત્ર, બી.જી. દેસાઈ
૩. નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ, બી.જી. દેસાઈ
૪. નીતિશાસ્ત્ર, ઝેડ.વી.કોઠારી
૫. A Manual of Ethics, John S. Mackenzie
૬. Ethics for Today, Titus H.H.
૭. An introduction to ethics, William Lillie
૮. Ethics – A contemporary introduction
૯. The theory of good and evil

સેમિસ્ટર – ૪ કોર અને ઈલેક્ટીવ ૨૧૧ સાંખ્ય અને યોગદર્શન

એકમ ૧

૧. સાંખ્યદર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
૨. પ્રકૃતિનું સ્વરૂપ અને તેના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ, પ્રકૃતિના ગુણો
૩. પુરુષનું સ્વરૂપ અને તેના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ, પુરુષ બહુત્વ

એકમ ૨

૧. સાંખ્યની જ્ઞાનમીમાંસા
૨. સત્કાર્યવાદ
૩. ઉત્ક્રાંતિનો ખ્યાલ

એકમ ૩

૧. યોગદર્શનનો પરિચય અને સાહિત્ય
૨. યોગનું મનોવિજ્ઞાન
૩. યોગદર્શનનો ઈશ્વર અંગેનો ખ્યાલ
૪. ચિત્તશુદ્ધિના ઉપાયો

એકમ ૪

૧. અષ્ટાંગયોગનો પરિચય
૨. યોગના બહિરંગ
૩. યોગના અંતરંગ
૪. સંપ્રજ્ઞાત અને અસંપ્રજ્ઞાત યોગ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. ન્યાય વૈશેષિક, નગીન જી. શાહ
૨. સાંખ્ય-યોગ, નગીન જી. શાહ
૩. ભારતીય દર્શનો, સી.વી.રાવલ
૪. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા, અનુ. ડૉ. ઈન્દુકલા ઝવેરી
૫. હિન્દુ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ, ન.દે.મહેતા
૬. ભારતીય દર્શન કા ઇતિહાસ, જયદેવ વેદાલંકાર
૭. ભારતીય દર્શન, જદુનાથ સિન્હા
૮. ભારતીય દર્શન - આલોચન ઓર અનુશીલન, ચન્દ્રધર શર્મા
૯. Introduction to Indian Philosophy, Datta and Chaterjee
૧૦. Outlines of Indian Philosophy, Hiriyanna
૧૧. Indian Philosophy, S.Rashakrishnan
૧૨. Indian Philosophy, Chandradhar Sharma

સેમિસ્ટર – ૪ કોર અને ઈલેક્ટીવ ૨૧૨ ગ્રીક તત્ત્વચિંતન – ઉત્તરાર્ધ

એકમ ૧

૧. પ્લેટોનું જીવન અને સર્જન
૨. પ્લેટોની જ્ઞાનમીમાંસા
૩. પ્લેટોનો વિચારતત્ત્વોનો ખ્યાલ
૪. પ્લેટોના વિચારતત્ત્વોની લાક્ષણિકતાઓ

એકમ ૨

૧. વિચારતત્ત્વો અને ભૌતિક જગત વચ્ચેનો સંબંધ
૨. પ્લેટોની સૃષ્ટિમીમાંસા
૩. પ્લેટો મુજબ આત્માના અમરત્વની દલીલો
૪. પ્લેટોની સૌંદર્યમીમાંસા
૫. પ્લેટો મુજબ ધર્મ અને ઈશ્વરમીમાંસા

એકમ ૩

૧. એરિસ્ટોટલનું જીવન અને સર્જન
૨. એરિસ્ટોટલની જ્ઞાનમીમાંસા
૩. એરિસ્ટોટલની પદાર્થ વિષયક વિચારણા
૪. એરિસ્ટોટલની તત્ત્વમીમાંસા
૫. એરિસ્ટોટલની કારણમીમાંસા

એકમ ૪

૧. એરિસ્ટોટલનો મધ્યમાનનો સિદ્ધાંત
૨. એરિસ્ટોટલ મુજબ નૈતિક ગુણો અને બૌદ્ધિક ગુણો
૩. સ્ટોઈક અને એપિક્યુરિયન સંપ્રદાય
૪. નૂતન પ્લેટોવાદ - પ્લોટીનસ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પાશ્ચાત્ય દર્શનનો સરળ ઇતિહાસ, અનુ. ડૉ. જી. એ. યાજ્ઞિક
૨. પાશ્ચાત્ય દર્શન, ઝેડ.વી.કોઠારી
૩. ગ્રીક તત્ત્વચિંતન – ઉત્તરાર્ધ, ઉ.આ.યાજ્ઞિક
૪. પાશ્ચાત્ય દર્શન કા ઇતિહાસ, ડૉ. દયાકૃષ્ણ
૫. પાશ્ચાત્ય દર્શન કા સમીક્ષાત્મક વિશ્લેષણ, ડી.આર.જાટવ
૬. દર્શનશાસ્ત્ર કા પરિચય, જ્યોર્જ થોમસ વ્હાઇટ પેટ્રિક
૭. A Student History of Philosophy, A.K.Rogers
૮. Story of Philosophy, Will Durant
૯. The History of Western Philosophy, Bertrand Russell

સેમિસ્ટર – ૪ કોર ૨૧૩ તર્કશાસ્ત્ર અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ

એકમ ૧

૧. વ્યાપ્તિકરણના તાત્વિક આધારો અને લાક્ષણિકતાઓ
૨. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિના મુખ્ય સોપાનો
૩. વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિનું લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ

એકમ ૨

૧. માત્ર ગણનામૂલક વ્યાપ્તિનું લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ
૨. સાદૃશ્ય તર્કનું લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ
૩. સાદૃશ્ય તર્કની સબળતાની કસોટીઓ

એકમ ૩

૧. કારણના વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલનું મિલે કરેલું વિશ્લેષણ અને તેમાં કાર્વેથ રિડેનો સુધારો
૨. કારણ બહુતાવાદ
૩. ઉપસ્થાપના
૪. સ્પષ્ટીકરણ

એકમ ૪

૧. મિલે આપેલી પ્રાયોગિક અન્વેષણની પાંચ પદ્ધતિઓ
૨. પ્રસ્તુતતાને લગતા તેર તર્કદોષો
૩. સંદિગ્ધતાને લગતા પાંચ તર્કદોષો
૪. તર્કદોષોનો પરિહાર

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર પ્રવેશ, ડૉ.જે.એ.યાજ્ઞિક અને કેલાસ પટેલ
૨. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
૩. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
૫. પ્રારંભિક તર્કશાસ્ત્ર, કે.બી.વ્યાસ, પરિમલ દલાલ અને કે.બી.માંકડ
૬. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
૭. Logic, Chhanda Chatraborti
૮. Introduction to Logic, Patric and Hurley

Semester – 3 Core and Elective 201 Nyaya and Vaisheshik Philosophy

Unit 1

1. Introduction to Nyaya Philosophy and its literature
2. Sixteen Padarthan of Nyay Philosophy
3. Definition and Classification of Knowledge

Unit 2

1. Types of Sources of Valid Knowledge (Perception, Inference, Resemblance and Testimony)
2. Types of Sources of Inalid Knowledge (Sanshay, Tarka, Viparyaya and Smriti)

Unit 3

1. Nature of Self and Proofs For Its Existence
2. Nature of God and Proofs For the Existence of God

Unit 4

1. Introduction to Vaisheshik Philosophy and its Literature
2. Asatkaryavada
3. Seven Padarthas of Vaisheshica Philosophy

Reference Books

1. न्याय वैशेषिक, नगीन ज. शाह
2. भारतीय दर्शनो, सी.वी.रावल
3. भारतीय तत्त्वज्ञाननी रूपरेखा, अनु. डॉ. धन्दुकला जवेरी
4. हिन्द तत्त्वज्ञाननो इतिहास, न.दे.भडेता
5. भारतीय दर्शन का इतिहास, जयदेव वेदालंकार
6. भारतीय दर्शन, जदुनाथ सिन्हा
7. भारतीय दर्शन - आलोचन और अनुशीलन, चन्द्रधर शर्मा
8. Introduction to Indian Philosophy, Datta and Chaterjee
9. Outlines of Indian Philosophy, Hiriyanna
10. Indian Philosophy, S.Rashakrishnan
11. Indian Philosophy, Chandradhar Sharma

Semester – 3 Core and Elective 202 Early Greek Philosophy

Unit 1

1. Background of Greek Philosophy
2. Mylaccian System of Thought
3. Pythagorean System of Thought

Unit 2

1. Heraclitus' Theory of Change
2. Alclatic System of Thought
2. Empedocles and Anaxagoras

Unit 3

1. Greek Atomists
2. Sophists
3. Socrates

Unit 4

1. Mangarian System of Thought
2. Cynic System of Thought
3. Cyrenic System of Thought

Reference Books

1. पाश्चात्य दर्शननो सरण ँतलडलस, अनु. डु. जे. अे. यलञ्जलक
2. पाश्चात्य दर्शन, जेड.वी.कुठलरी
3. ग्रीक तत्वयलतन – डूरुवध, डु. आ. यलञ्जलक
4. पाश्चात्य दर्शन कल इतलहलस, डु. दयलकृष्ण
5. पाश्चात्य दर्शन कल समीकुषलतुक वलश्लेषण, डी.आर.जलटव
6. दर्शनशलसुत्र कल डरलकय, ज्युर्ज थुडस वुलडुट डेटुरलक
7. A Student History of Philosophy, A.K.Rogers
8. Story of Philosophy, Will Durant
9. The History of Western Philosophy, Bertrand Russell

Semester – 3 Core 203 Ethics

Unit 1

1. Definition and Nature of Ethics
2. Stages of Development of Ethics
3. Nature and Doer of Moral Judgment

Unit 2

1. Types of Hedonism
2. Utilitarianism of Mill and Bentham
3. Moral Principles of Kant

Unit 3

1. Theories of Punishment
2. Determinism
3. Freedom of Will

Unit 4

1. Postulates of Ethics
2. Self-Actualization of Green and Bradley
3. Self-Actualization of Plato and Aristotle

Reference Books

1. નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ, ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
2. નીતિશાસ્ત્ર, બી.જી. દેસાઈ
3. નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ, બી.જી. દેસાઈ
4. નીતિશાસ્ત્ર, ઝેડ.વી.કોઠારી
5. A Manual of Ethics, John S. Mackenzie
6. Ethics for Today, Titus
7. An introduction to ethics, William Lillie
8. Ethics – A contemporary introduction
9. The theory of good and evil

Semester – 4 Core and Elective 211 Samkhya and Yoga Philosophy

Unit 1

- 1.Introduction and Literature of Samkhya Philosophy
2. Nature and Proofs for the Existence of Prakriti, Qualities of Prakriti
3. Nature and Proofs for the Existence of Purusha, Plurality of Purusha

Unit 2

1. Epistemology of Samkhya
2. Satkaryavada
3. Theory of Evolution

Unit 3

1. Introduction to Eight-fold System of Yoga
2. External Organs of Yoga System
3. Internal Organs of Yaga System
4. Samprajnata and Asamprajnata Yoga

Unit 4

1. Introduction to Eight steps of Yoga
- 2.External Component of Yoga
3. Internal Component of Yoga
4. Samprajnata and Asamprjnata Yoga

Reference Books

1. सांख्य-योग, नगीन छ. शाह
2. भारतीय दर्शनो, सी.वी.राव
3. भारतीय तत्त्वज्ञाननी रूपरेखा, अनु. डॉ. ईन्दुकला जवेरी
4. छिन्द तत्त्वज्ञाननो इतिहास, न.दे.महेता
5. भारतीय दर्शन का इतिहास, जयदेव वेदालंकार
6. भारतीय दर्शन, जदुनाथ सिन्हा
7. भारतीय दर्शन - आलोचन और अनुशीलन, चन्द्रधर शर्मा
8. Introduction to Indian Philosophy, Datta and Chaterjee
9. Outlines of Indian Philosophy, Hiriyanna
10. Indian Philosophy, S.Rashakrishnan
11. Indian Philosophy, Chandradhar Sharma

Semester – 4 Core and Elective 212 Late Greek Philosophy

Unit 1

1. Life and Work of Plato
2. Epistemology of Plato
3. Plato's Theory of Ideas
4. Characteristic of Plato's Theory of Ideas

Unit 2

1. Relation Between World of Ideas and Physical World
2. Ontology of Plato
3. Plato's Arguments for Immortality of Soul
4. Aesthetics of Plato
5. Religion and Theology According to Plato

Unit 3

1. Life and Work of Aristotle
2. Epistemology of Aristotle
3. Views of Aristotle on Substance
4. Metaphysics of Aristotle
5. Causal Theory of Aristotle

Unit 4

1. Aristotle's Theory of
2. Moral and Intellectual Qualities According to Aristotle
3. Stoic and Epicurean Systems of Thought
4. Neo-Platonism – Plotinus

Reference Books

1. पाश्चात्य दर्शननो सरण ँतलडलस, अनु. डु. जे. अे. डलडलक
2. डलडलक दर्शन, अेड. वल. कुडरल
3. ड्रीक ततुवडलतन – उतुतररुध, उ. आ. डलडलक
4. डलडलक दर्शन कल इतलडलस, डु. डडलकुषुण
5. डलडलक दर्शन कल सडुडलकुषुण वलशुलषण, डल. आर. कुडतुव
6. दर्शनशलसुतुर कल डरलकड, कुडुऑ डुडलस वुडलडुत डेटुरलक
7. A Student History of Philosophy, A.K.Rogers
8. Story of Philosophy, Will Durant
9. The History of Western Philosophy, Bertrand Russell

Semester – 4 Core 213 Logic And Scientific Method

Unit 1

1. Philosophical Basis and Characteristics of Induction
2. Main Steps of Scientific Induction
3. Definition of Scientific Induction and its General and Specific Characteristics

Unit 2

1. Definition of Simple Innumeration and its General and Specific Characteristics
2. Definition of Analogy and its General and Specific Characteristics
3. Criteria For the Soundness of Analogy

Unit 3

1. Mill's Analysis of Scientific Concept of Cause and Correction of it by Carveth Ride
2. Plurality of Cause
3. Hypothesis
4. Explanation

Unit 4

1. Mill's Five Methods of Scientific Investigation
2. Thirteen Fallacies of Relevance
3. Five Fallacies of Ambiguity
4. Avoidance of Fallacies

Reference Books

1. અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર પ્રવેશ, ડૉ.જે.એ.યાજ્ઞિક અને કેલાસ પટેલ
2. પ્રાતીક તર્કશાસ્ત્ર, ડૉ. એસ. એસ. શર્મા
3. તર્કશાસ્ત્ર પરિચય, ડૉ. રાજશ્રી કે. દવે.
4. પ્રારંભિક તર્કશાસ્ત્ર, કે.બી.વ્યાસ, પરિમલ દલાલ અને કે.બી.માંકડ
5. Introduction to Logic, Irving M. Copi and Carl Cohen
6. Logic, Chhanda Chatraborti
7. Introduction to Logic, Patric and Hurley

સેમિસ્ટર ૩ ફાઉન્ડેશન કોર્સ જગતના ધર્મો

એકમ ૧

૧. ધાર્મિક જીવનનું વિશ્લેષણ અને ધર્મનું એકત્વ અને ધર્મોની અનેકતા
૨. વિશ્વના ધર્મોનું વર્ગીકરણ
૩. લોકશાહી, બિનસાંપ્રદાયિકતા અને ધર્મ
૪. ધર્મના અભ્યાસ પ્રત્યેના અભિગમો

એકમ ૨

૧. હિંદુ ધર્મના શાસ્ત્રો
૨. હિંદુ ધર્મના તાત્ત્વિક સિદ્ધાંતો
૩. હિંદુ ધર્મના નૈતિક સિદ્ધાંતો, ચાર પુરુષાર્થો, વર્ણધર્મ અને આશ્રમધર્મનું સાંપ્રત જીવનમાં અર્થઘટન

એકમ ૩

ઉદ્ભવ અને વિકાસ, શાસ્ત્રો, તાત્ત્વિક સિદ્ધાંતો અને નૈતિક સિદ્ધાંતો – એ તમામને અનુલક્ષીને જૈન, બૌદ્ધ, શીખ અને જરથોસ્તી ધર્મનો પરિચય

એકમ ૪

૧. ઉદ્ભવ અને વિકાસ, શાસ્ત્રો, તાત્ત્વિક સિદ્ધાંતો અને નૈતિક સિદ્ધાંતો – એ તમામને અનુલક્ષીને યહૂદી, ખ્રિસ્તી, ઈસ્લામ, કોન્ફ્યુશિયસ, તાઓ અને શિન્ટો ધર્મનો પરિચય
૨. નૈતિક સિદ્ધાંતો અંગેની વિવિધ ધર્મોની વિશેષતા અને મૂળભૂત સમાનતા

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. જગતના વિદ્યમાન ધર્મો, સંપા. ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
૨. ધર્મોનું તાત્ત્વિક અધ્યયન, ડૉ. બી. જી. દેસાઈ
૩. World Religion, Hume R.S.
૪. The great religions of the world, Jurji E.T.

Semester III Foundation Course World Religions

Unit 1

1. Analysis of religious life and unity of religion and plurality of religions
2. Classification of world religions
3. Democracy, Secularism and Religion
4. Approaches to the study of religions

Unit 2

1. Sacred books of Hindu religion
2. Philosophical principles of Hindu religion
3. Moral principles of Hindu religion, Interpretation of Four purusharthas, Varna dharma and Ashram dharma in contemporary life

Unit 3

Introduction to Jaina, Buddha, Sikh and Zoroastrian religions with reference to – origin and development, Sacred books, Philosophical principles and Moral principles.

Unit 4

1. Introduction to Judaism, Christian, Islam, Confucian, Tao and Shinto religions with reference to – origin and development, Sacred books, Philosophical principles and Moral principles.
2. Essential unity and distinctness of different religions regarding moral principles

---

Reference Books

1. જગતના વિદ્યમાન ધર્મો, સંપા. ડૉ. જે. એ. યાજ્ઞિક
2. ધર્મોનું તાત્વિક અધ્યયન, ડૉ. બી. જી. દેસાઈ
3. World Religion, Hume R.S.
4. The great religions of the world, Jurji E.T.

ERROR: syntaxerror
OFFENDING COMMAND: --nostringval--

STACK:

/Title
( )
/Subject
(D:20120413141234+05'30')
/ModDate
( )
/Keywords
(PDFCreator Version 0.9.5)
/Creator
(D:20120413141234+05'30')
/CreationDate
(Kamlesh)
/Author
-mark-